

ООУ „ ЛИРИЈА „ ТЕТОВО

ГОДИШНА ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА

ПСИХОЛОГОТ

за уч.2023/2024 година

ПЛАН ЗА РАБОТА И РАБОТНИ ЗАДАЧИ НА ПСИХОЛОГОТ ВО УЧИЛИШТЕТО

Стручните работници, како и сите други субјекти кои се вклучени во воспитно образовниот процес си имаат свои подрачја на делување. Работата на училишниот психолог е поделена во неколку сегменти, и тоа:

- 1. Планирање, програмирање и организирање на воспитно-образовната работа, која се реализира преку следните активности;**
- 2. Следење на воспитно-образовната работа во училиштето преку следните активности:**

- Утврдување на потенцијалните можности и карактеристики на личноста на ученикот

- ја утврдува зрелоста на децата за поаѓање на училиште

- Во соработка со наставниците,

- Ги открива учениците со потешкотии во напредувањето и помага во работењето со нив,

- Ги открива и помага во работењето со ученици со големиможности за побрз напредок и развој, ги насочува нивните способности

- Работи на реализација на анкети, тестирања, разговори и советувања со учениците за професионалан ориентација
За реализација на истите овие активности, психологот користи најразлични методи и техники во зависност од тоа со што располага во училиштето.

- Го следи напредокот на учениците според нивните можности, како и според карактеристиките на нивната личност

- По препорака од наставниците открива и работи со ученици кои манифестираат неприлагодено однесување, како што е неоправдано отсуство или зачестено отсуствување однаставата, зголемен број на изостаноци, појава на пушење, агресивно однесување, утврдување на социометриски статус кај учениците доколку се појави потреба од тоа

3.Советодавно-консултативна работа

Овој вид на работа се применува во работа со ученици,родители и по потреба со наставници. Советувањето се врши по претходна покана на родителот од детето кое покажува намален успех,несоодветно однесување или поголем број на изостаноци.Советувањето се реализира два пати во период од две недели помеѓу двете советувања.Во работата со наставници пак,тоа има облик на соработка во врска со сите проблеми во училиштето,а кои се однесуваат на унапредувањето на воспитно-образовниот процес.

Но, во работата со наставниците тоа има форма на соработка во однос на сите проблеми во училиштето, кои се однесуваат на напредокот на образовниот процес.

4. Општо стручно усовршување на воспитно-образовниот кадар

- Соработка со наставниците во подготовка на сите видови програми за работа
- Работи во унапредувањето на оценувањето на знаењата на учениците , посебно со првите и вторите одделенија
- Вклученост во инклузивниот тим на училиштето

5. Водење на педагошка евиденција и документација

- Увид во педагошката евиденција и документација на училиштето и на наставниот кадар
- Водење на дневни забелешки
- Водење на професионално досие за вработените во македонска настава(останатите ги води педагогот)
- Записници од разговори со ученици, родители и наставници
- Водење на сопствена евиденција и документација
- Хронолошки дневник за работа:
- Евиденција за реализирани советувања со родители
- Евиденција за следењето на оценувањето на постигањата на учениците
- Евиденција од посетаи на часови, семинари, обуки, работилници, отворени часови и сл.

6. Подготвување на стручни материјали

- Во зависност од потребите, добиените резултати и сознанија, подготвува пишани материјали кои потоа се презентираат пред стручните органи на училиштето

РАЗВОЈНИ АКТИВНОСТИ

Развојните активности во работата на психологот се во функција на остварување на развојните задачи и активности на училиштето за тековната учебна година,а тоа се:

- Работа со наставниците на планирање на оценувањето, избор и подготовка на критериуми методи, техники и инструменти за следење и оценување на постигањата на учениците
- Следење , истражување и вреднување на примената на новините, степенот на подобрување на континуитетот,објективноста, праведноста и транспарентноста во оценувањето на постигањата на учениците
- Реализација на работилници- Етички кодекс на оценување на ученици и наставници
- Увид во квалитетот на вклученост на родителите во процесот на оценување
- Поддршка во активирање на работата на ученичката заедница;
- Подигање на мотивацијата за учење - преку вклучување во процесот на оценување;
- Работилници,трибини и дебати со родители;
- Советодавно-консултативна работа со сите фактори во училиштето,на сите нивоа и релации
- Поддршка во работа со инклузирани деца во редовна настава;
- Помош во изработка на индивидуални планови за работа за деца со пречки во развојот

1.Планирање, програмирање и организирање на воспитно-образовната работа,која ги опфаќа следните активности:

СОДРЖИНА	ЦЕЛИ	ВРЕМЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА	СОРАБОТКА	ФОРМИ НА РАБОТА	РЕСУРСИ	ОЧЕКУВАНИ ЕФЕКТИ
Насочување во изработка на Годишни планирања и програми за работа на наставниците,за одделенски и наставнички совет,како Совет на родители	Учество во планирањето на работата на стручните органи на училиштето	Август , септември	Директор, пом.директор, Психолог, Педагог	Индивидуална , тимска работа	Стручни материјали, податоци од дневници,податоци од постоечка документација	Ефикасност,точност и афирмативност на работењето на стручните органи
Консултации и учество во изработката на Годишната програма за работа на училиштето	Активно учество во планирање на целокупната работа на училиштето	Август , септември	Директор, пом.директор, Психолог, Педагог	Индивидуална , тимска работа	Концепција за основно образование,Годишни извештаи и програми,Закон за основно образование.	Поголема ефикасност во работењето,навремена подготовка на почетокот на уч.година
Учество во изработка на ГП за работа на активите	Насочување на работата на активите	Август , септември	Одговорни на стручни активи	Консултации, тимска работа	Одговорни на стручни активи	Подобрување на планирањата на наставниците
Навремено	Учество во	Август ,	Работна група	Тимска работа	Стручни	Успешно следење на

планирање на активностите за следење и оценување	планирање и оценување на постигањата на учениците	септември Во текот на годината	и тимови		материјали, сознанија од консултации, семинари, литература и сл.	форматвното оценување и следење
Изработка на сопствена програма за работа	Планирање на сопствената Програма за работа	Август , септември	Колеги од други училишта	индивидуална	Стручна литература	Подготовка на посоефицирана програма
Изработка на полугодишен и годишен Извештај за работата на училиштето	Целосен преглед за бројност на ученици, успех и поведение	Јануари - јуни	Директор, педагог, наставници	Индивидуална, консултации	Дневници за работа, податоци од полугодишен и годишен извештај од наставници, програми за работа	Целосна слика за успехот, поведението и бројноста на учениците како и увид во реализација на планирањата

2.Следење на воспитно-образвната работа во училиштето преку следните активности:

СОДРЖИНА	ЦЕЛИ	ВРЕМЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА	СОРАБОТКА	ФОРМИ НА РАБОТА	РЕСУРСИ	ОЧЕКУВАНИ ЕФЕКТИ
Формирање на паралелки за првите одделенија	Правилно распоредување на учениците по паралелки	Август, септември	Директор, психолог, педагог, наставници	Индивидуална и тимска работа	Прибелешки од уписите,разговори со родители и со деца	Правилно оформени паралелки според сите индикатори и критериуми
Следење на околностите и условите за организирање и реализација на наставата	Увид во реализација на наставниот процес	Септември	Директор, психолог, педагог, наставници	Следење , тимска работа, опсервација на состојбите	Распоред на часови	Беспрекорно овивање на наставата
Преглед на педагошката документација	Целосен увид во секое време во евиденцијата и документацијата	Во текот на годината	Психолог Педагог, наставници	Следење , тимска работа, опсервација на состојбите	Одд.дневници, програми за работа,тематски месечни и процесни планирања	Уредност во водење на целокупната документација
Посета на часови	Следење на работната атмосфера за време на час	Во текот на годината	Психолог Директор, Педагог, наставници	Следење , тимска работа, опсервација на состојбите	Планирања , стручна литература	Подобрување на резултатите на учениците и работата на наставниците

Увид во квалитетот на соработката со родителите	Следење на реализацијата на работата со родителите	Во текот на годината	Одделенски раководители , стручен тим	Следење, анкетирање, извештаи	стручна литература програми, записници	Зацврстување на соработката со родителите
Следење на реализација на воннаставните активности	Увид во нивната реализација	Во текот на годината	Одделенски раководители , стручен тим	Консултации, соработка, разговори	Програма за работа на истите	Поголема ангажираност на учениците за воннаставни активности

3.Истражувачко - аналитичка работа

Содржина	Цели	Време на реализација	соработници	Работни форми	извори	Очекуваните резултати
Подготовка на инструменти за собирање податоци, обработка на податоци и подготовка на извештаи за успех, однесување, отсуства и други податоци за учениците според временските периоди на училиште	Преглед на ситуацијата	Јануар Јуни	Стручна служба	Аналитички преглед статистика	Податоци од наставниците. списанија	Преглед на ситуацијата
Анализа на успехот на учениците кои се префрлаат од одделенска во предметна настава (IV во класа V)	Критички увид Преглед во континуитет на успех	Декември Мај	Наставници од IV-то одделение Класни раководители од V –то одделение	Во екипа Индивидуална	Податоци од дневникот на успехот на учениците преглед Разговор со класен раководител	Ефикасност во континуираното следење на успехот на учениците
Анкета на ученици од VII и VIII одделение за актуелни проблеми за нивната возраст	Konstatimi I nevojës për dhënje këshilla	Во текот на годината	Shërbimi professional	Анкета Разговори	Të dhënat nga nxënësit dhe arsimtarët	Ефикасност во констатирањето на потребите на учениците и давање помош на учениците
Учество во истражување организирано од стручната служба на училиштето или некоја воннаставна институција	За потребите на услугите	Во текот на годината	Shërbimi professional	Анкета Разговори	Të dhëna nga subjektet të cilët krycen në kërkim	Преглед на состојбата на бараниот проблем
Подготовка на инструменти по барање на наставниците. За различни потреби (тестови, прашалници, наставни листови итн.)	За потребите на наставниците	Во текот на годината	Стручна служба	Тестирање Анкета Работилница	Податоци од ученици и наставници	Наоѓање на наодот на проблемот што е предмет на истражување

4.Работа со стручни органи

СОДРЖИНА	ЦЕЛИ	ВРЕМЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА	СОРАБОТКА	ФОРМИ НА РАБОТА	РЕСУРСИ	ОЧЕКУВАНИ ЕФЕКТИ
Учество во работата на Одделенски и наставнички совет	Увид во реализација на планирани активности	Во текот на годината	Директор, пом.директор психолог педагог	Извештаи, анализи и учество на состаноци	Записници и Програми за работа	Давање насоки за пуспешно и поефективно работење на овие органи
Насочување и учество во изработка на планирањаз и програми за работа	Активирање на наставниот кадар за самостојно работење	Во текот на годината	Директор, пом.директор психолог педагог	Тимска работа	Програми за работи на Стручните органи	Поголема комуникација на наставниот кадар со стручната служба
Учество во изработка на ИОП	Постигањата на деца со пречки во развојот	Во текот на годината	Тимот за инклузија Наставници родители	Тимска работа	Портфолио на ученици,досие на ученикот,извештаии и др.документи	Поголеми постигања на децата со пречки кои се инклузирани во редовна настава

5. Sorabotka so nastavnici

СОДРЖИНА	ЦЕЛИ	ВРЕМЕ НА РЕАЛИЗАЦИЈА	СОРАБОТКА	ФОРМИ НА РАБОТА	РЕСУРСИ	ОЧЕКУВАНИ ЕФЕКТИ
Давање стручна помош на <i>nastavnici-po~etnici</i>	<i>Podobro i pobrzo vku~uvawe vo nastavniot proces</i>	<i>Vo tekot na godinata (po potreba)</i>	<i>Nastavnici</i>	<i>Konsultacii, razgovor</i>	<i>Stru~na literatura, Postoe~ka dokumentacija</i>	<i>Steknuvawe na sigurnostvo rabotata i razvivawe na me~usebna sorabotka</i>
Давање на поддршка и обука на наставниците за реализација на Меѓуетничка интеграција во образованието	Подобрување на односите меѓу наставниците и учениците во заедницата (училиштето) каде има две етнички заедници	<i>Vo tekot na godinata</i>	<i>Nastavnici, Психолог pedagog, родители</i>	<i>Istra~uvawe, Anketirawe, Sledewe, Intervju Analiza Prezentacija</i>	Материјали од реализирани обуки	Хармонични и добри односи помеѓу учениците и колегите, поголема почит кон другите, разбирање и почитување на различни култури и традиции
<i>Pobrzo vku~uvawe vo promenite vo ocenuvaweto</i>	<i>Stru~na pomo[na nastavnicite okolu planirawe na na~inot,</i>	<i>Vo po~etok na u~ebna godina</i>	<i>Nastavnici</i>	<i>Konsultacii, razgovor, rabotilnici</i>	<i>Stru~na literature Podatoci od</i>	<i>Formativno sledewe i ocenuvawe na postigawata na u~enicite</i>

	<i>metodite i postapkite pri ocenuvaweto i nivna primena , postapki</i>	<i>Vo tekot na godinata</i>			<i>sledewe, zapisnici, izveštaj</i>	
<i>Sogleduvawe na kontinuitet, objektivnost, pravi~nosta i transparentnosta vo ocenuvaweto</i>	<i>Anketirawe ; Kako ocenuvaaat nastavnicite</i>	<i>Vo tek na godinata</i>	<i>Direktor, nastavnici U~enici</i>	<i>Anketirawe Sledewe , Analiza Prezentacija</i>	<i>Podatoci od sledewe, izveštaj od anketirawe-to</i>	<i>Uvid vo na~inot na ocenuvawe na u~enicite, nadminuvawe na slabostite</i>
<i>Utvrduvawe na kvalitetot na sledeweto i ocenuvaweto na postigawata na u~enicite</i>	<i>Istra`uvawe : Sledewe i ocenuvawe na postigawata na u~enicite</i>	<i>Od noemvri do maj</i>	<i>Nastavnici, U~enici</i>	<i>Istra`uvawe, Anketirawe, Sledewe , Intervju Analiza Prezentacija</i>	<i>Stru~na literatura, stru~ni Soznanija, Izveštai, Zapisnici</i>	<i>Diagnosticirawe na sostojba vo ocenuvaweto , prevzemawe soodvetni merki za podobruvawe</i>
<i>Informirawe za unapreduvawe vo nastavata od psihološki aspekt</i>	<i>Polesen pristap na nastavnicite kon obrazovniot proces</i>	<i>Vo tekot na godinata</i>	<i>Nastavnici, Psikolog St.sluxba</i>	<i>Timska rabota, rabotilnici, sovetuvawa</i>	<i>Stru~na literatura, obrazovni spisanija Soznanija od seminari</i>	<i>Da se steknat nastavnicite so novi soznanija i da bidat vo tek so promenite i inovaciite</i>

<i>Obrazovanie za `ivotni veštini</i>	<i>Da se osposobat nastavnicite da gi prenesat na u`enicite `ivotnite veštini, decata istite da gi sovladaat i istite da znaat pravilno da gi koristat i prifatat vo sekojdnevniot `ivot</i>	<i>Septemvri, oktomvri</i>	<i>Odelenski nastavnici</i>	<i>Rabotilnici, grupna rabota</i>	<i>Prira~nik za `ivotni veštini</i>	<i>Nastavnicite mo`at uspeshno da gi prenesuvaat znaewata, veštinite i stavovite za pette temi koi se razrabotuvaat vo tekot na trite oddelenija(od prvo do treto oddelenie)</i>
<i>Razgovor i rešavawe na odredeni problemi(so u`enici, disciplina, uspeh, odnesuvawe i sl)</i>	<i>Pouspeshno rešavawe na problemite</i>	<i>Vo tekot na cela godina</i>	<i>Nastavnici U`enici</i>	<i>Konsultacii, Individualna rabota Timska rabota Sovetuvawe razgovor</i>	<i>Zabeleški, soznani ja Stru~na literatura</i>	<i>Podobruvawe na klimata za rabota i motivirawe na nastavnicite za otvoren pristap kon rešavawe na problemi vo u~ilišteto</i>
<i>Pomoš na nastavnicite vo izработка na testovi na znaewe, prašalnici i sl.</i>	<i>Da se podobri kvalitetot na ocenuvaweto, da dobijat poveќе novi soznanija</i>	<i>Vo tekot na godinata</i>	<i>Nastavnici</i>	<i>Konsultacii, Sovetuvawe Prezentacii</i>	<i>Zabeleški Soznanija Stru~na literatura Materijal od seminari</i>	<i>Koristewe na poveќе soznanija i instrumenti za poobjektivno ocenuvawe</i>

<i>Unapreduvawe na timskata rabota</i>	<i>Da se bide vo trend na sovremenata nastava</i>	<i>Vo tekot na godinata</i>	<i>nastavnici</i>	<i>Rabotilnici Obuka</i>	<i>Stru~na literatura Materijal od seminar</i>	<i>Da se sogleda prednosta na timskoto rabotewe i negova primena</i>
--	---	---------------------------------	-------------------	------------------------------	--	--

6.Соработка со u~enici

<i>SODR@INA</i>	<i>CELI</i>	<i>VREME NA REALIZACIJA</i>	<i>SORABOTKA</i>	<i>FORMI NA RABOTA</i>	<i>RESURSI</i>	<i>O^EKUVANI EFEKTI</i>
<i>Sledewe na adaptacija na</i>	<i>Uspešno vklopuvawe vo sredinata</i>	<i>Vo po~etokot na godinata,no</i>	<i>Odd~rakovoditeli Nastavnici</i>	<i>Individualna Timska</i>	<i>Podatoci za u~enikot Podatoci od roditeli</i>	<i>Olesnuvawe vo prilagoduvawe</i>

<i>prva~iwata(devetoletka)</i>		<i>i vo tekot na godinata</i>	<i>roditeli</i>	<i>razgovor</i>		<i>na decata vo novata sredina</i>
<i>Rabota so problematicni u~enici</i>	<i>Da se подобри nivnoto odnesuvawe i uspeh</i>	<i>Vo tekot na godinata</i>	<i>Odd~rakovoditel Nastavnici roditeli</i>	<i>Individualna rabota Psiholoski instrumenti razgovor</i>	<i>Stru~na literatura</i>	Подобрено однесување на детето
Советување на ученици	Подобрување на успехот, поведението или однесувањето на проблематичните ученици	При укажана потреба од наставниците или од самата служба	Наставници, Соученици, родители	Индивидуални разговори,	Информации од наставниците, учениците и родителите за ученикот	Отстранување на девијантно однесување, подобрување на успехот, Намалување на изостаноци
<i>Podobruvawe na</i>	<i>Rabota so problematicni</i>	<i>Vo tekot na godinata</i>	<i>Odd~rakovod~ Nastavnici</i>	<i>Psiholoski instrumenti</i>	<i>Podatoci za u~enikot</i>	<i>Podobruvawe na uspehot i</i>

<i>odnesuvaweto na u~enicate</i>	<i>u~enici</i>		<i>Roditeli</i>			<i>povedenieto</i>
<i>Gri`a za mentalno to zdravje na u~enicate</i>	<i>Rabota so u~enici so emocionalni i semejni problemi</i>	<i>Vo tekot na godinata po potreba</i>	<i>Nastavnici U~enici Roditeli</i>	<i>Individualna rabota</i>	<i>Konkreten problem</i>	<i>Refavawe na problemite</i>
<i>Vklu~uvawe na u~enicate vo ocenuvaweto i samoocenuvawe</i>	<i>Promeni vo ocenuvaweto i eti~nost vo ocenuvaweto</i>	<i>Oktomvri Noemvri</i>	<i>U~enici, oddelenski rakovoditeli</i>	<i>Rabotilnica razgovor</i>	<i>Stru~na literature,, Zakonot, Eti~ki kodeks</i>	<i>Zgolemena motivacija i uspeh</i>
<i>Dijagnosticir- we na sostojbata so ocenuvaweto</i>	<i>Kako ocenuvaa nastavnicite</i>	<i>Vo tekot na godinata</i>	<i>U~enici, U~eni~ka zaednica</i>	<i>Anketirawe, razgovori</i>	<i>Izveštaj, Zapisnici</i>	<i>Primenaa na noviot na~in na sledewe i ocenuvawe</i>

Поддршка на ученичката заедница во реализација на проекти за екологија, меѓуетничка интеграција, зелен пакет и сл.	Активирање на учениците во тимска работа, и нивно ангажирање во слободни ученички активности	<i>Vo tekot na godinata</i>	<i>U~enici, U~eni~ka zaednica</i>	<i>Anketirawe, razgovori Rabotilnica</i> Тимска работа	Материјали од обуки, резултати од истражувања на учениците, стручна литература	Зајакнување на ученичката заедница како и стварање на нови навика за тимска работа
--	--	---------------------------------	---	---	--	--

7. Позитивна социо-емоционална клима

При учењето не е важно само да се постигнат добри оценки, туку и да се научи искуството кое ќе помогне за понатамошното успешно функционирање на ученикот во демократското општество. За ова, реализацијата на образовните цели во училиштето во голема мера зависи од социо-емоционална клима која постои во училиштето. На создавањето на позитивна клима во нашето училиште влијаат повеќе фактори меѓусебно поврзани и збунети, некои од нив се релативно објективни и потешки за промена, како што се: големината на местото каде што се наоѓа училиштето, бројот на учениците во класот, социо-демократската структура на учениците итн.. Останатите се субјективни и на нив може да се влијае, а со тоа може да се смени климата во училиштето и класот. Меѓу сите овие фактори главната улога има наставникот, со неговиот стил на водство, неговите лични карактеристики и неговата професионалност. Позитивната клима придонесува и за поголема и подобра посветеност на наставниците при реализација на зацртаните образовни цели, подобри постигања во училиштето, позитивни ставови на учениците кон наставниците и кон училиштето, како и кон добри меѓучовечки односи. Генерално, работејќи на создавање на социо-емоционална клима во нашето училиште, ориентирани сме кон целта истовремено да се грижиме за емоционалните и социјалните потреби на учениците. Развојот на добро однесување во училишната од способноста на наставникот да ги исполни потребите социјални и емоционални на учениците. Посебно внимание се посветува на засегнатата и детектирана група ученици од овој аспект, во кој случај нашите наставници се водат според следниве принципи:

- Наставникот е подготвен да ги слуша учениците;
- Наставникот е подготвен да одговори на нивните предлози;
- Наставникот е подготвен да ги прифати и разбере нивните чувства;
- Наставникот е подготвен да ги вклучи во процесот на учење и да ги поттикне во текот на работата.

Овие компоненти кои се дел од меѓучовечките односи кои постојат во училишната овозможуваат слобода за комуникација, учество во текот на одобрување на одлуки, стимулирање на лидерство на учениците, флексибилност итн. На овој начин успеваме да создадеме добра, поддржана и позитивна емоционална клима во училишната. Стручната служба во училиштето е должна да планира и води активности на ова поле, а тие се предвидени во

8.Професионална ориентација на учениците

Општа цел на програмата е да се подигне свеста на учениците преку активно учество во постапката на петфазниот модел на професионална ориентација, преземаат одговорност за својата иднина, препознаваат себе и нивните способности, образовни патеки и патеки за кариера, да го информираат светот на работата, да добијат добро да размисли за одлуката за избор на образование/професија и на овој начин да постигне успех во планирање на кариерата.

Програмата за професионална ориентација има за цел да изгради вештини за одлучување кај младите. Училиштето планира и презема конкретни активности за професионална ориентација на учениците. Целта на сите активности е да се обезбеди информирање и правилна професионална ориентација на учениците, учениците да се запознаат со можностите што ги нудат средните училишта, структурите и струките, да ги информираат за условите и критериумите за запишување во средно училиште, откривање на интересите и желбите на студентите да го продолжат своето образование, давање помош за правилен избор на професија и професија Областа на професионална ориентација на студентите е континуираната работа во текот на нивното основно образование, тие се запознаваат со професиите, со цел да се поттикнат да ја изберат својата иднина професија.

Професионални соработници разговараат со учениците за продолжување на нивното образование преку кои се запознаваат со интересите и целите на учениците за продолжување на нивното образование. Исто така се одржуваат индивидуални и групни разговори со соучениците за нивните професионални интереси за правилен избор на професии. за изработка на CV-и, мотивационо писмо и план за развој на кариера на студенти и сл. активности поврзани со кариерно советување на учениците. Се организираат презентации на струки од државните и приватните средни училишта во градот преку кои учениците се запознаваат со условите и критериумите за запишување во средно образование.

ПРОГРАМА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА ОРИЕНТАЦИЈА НА УЧЕНИЦИ

Активности	Ресурси	Соработници	Koha e realizimi
Анкета со студенти Посета од средните училишта и презентација пред учениците	Списоци со анкети	Ученици-психолог	Mars
Преглед на конкурсот за пријавување во средно училиште	пропаганден материјал за училишта д медиум, презентациски материјал конкуренција	претставници од средните училишта, професори, ученици, стручна служба	Mars-Prill
Професионална ориентација	Конкурс	ученици, родители, класни раководители, стручна служба	Prill
Презентација на добиените резултати - интервју со учениците	Тестови , анализи , избештаи	ученици, класни раководители, стручна служба	Prill- Maj
Разговор со ученици	Тестови , анализи	ученици, родители, класни раководители, стручна служба	Prill- Maj

9.Протокол за одговор на насилството во училиштата

Училиштето е место каде што учениците треба да се чувствуваат безбедно и заштитено. Таа е една заедница, каде што треба да преовладува љубовта, топлата меѓучовечка комуникација и грижата за сите членови. Тоа е и место каде што вниманието ви се посветува на ист начин образовните достигнувања како и емоционалниот развој на учениците. Денес насилството меѓу врсниците е сериозен проблем не само во училиштата туку и во семејства ширум светот. Насилството од врсниците е комплексен проблем.

Децата во училиште, но и надвор од него, може да бидат континуирано напаѓани и загрижени од нивните врсници. Често овој проблем се минимизира или игнорира, додека одговорноста секогаш се фрла на другите. Многу истражувања направени низ целиот свет покажуваат фактот дека голем број деца се изложени на насилство, што доведува до штетни последици поврзани со нивното здравје и благосостојба.

Целите за учениците се:

- Да знае/разбере што е насилство и какви форми постои;
- Да се здобијат со знаења и вештини како и да се подготват соодветно да реагираат на насилството конструктивни (луѓе кои набљудуваат насилство, оние кои го доживуваат и луѓе кои го сторители на насилство);
- Научете ги да ги задоволуваат своите потреби и емоции, без да ги прекршуваат нивните права луѓе, користејќи соодветни комуникациски вештини и знаејќи го тоа самоконтрола и контрола на насилните чувства;
- Усвојување правила засновани на вредности против насилство;
- Да знае и да разбере повеќе за важноста и пристапот кон тимската работа во класната заедница;

Што е насилство на врсници?

Зборуваме за насилство меѓу децата кога едно или повеќе деца континуирано и со намерно вознемирувај, напаѓа или повредува други деца кои не можат да се одбранат.

Насилството може да биде во форма на закани, лесна повреда, исклучување, потсмев, кога досадни други, озборувања, земање туѓи работи и други. Обично се случува насилство низ училишните ходници, во училишните дворови, исто така, затекнаа различни манифестации преку разни спортски натпревари.

Насилството меѓу децата првично може да се подели во две фази:

- физичко насилство и ,
- вербално насилство.

Насилството од врсниците може да се прошири уште од раното детство и да продолжи до полнолетство. Не постои целосен одговор на прашањето: Зошто детето почнува да се однесува насилен начин? Но, во нивните семејства има некои карактеристики кои влијаат на детето од тоа семејство манифестира насилничко однесување.

Акт на насилство

Наставник	Ученик
➤ Наставникот, класниот раководител, предметниот наставник или кој било друг возрасен треба да реагира веднаш да се стави крај на насилството ➤ Ги раздвојува учениците доколку се работи за физичка пресметка ➤ Ако наставникот процени дека нема да може сам да ја спречи ситуацијата, мора да бара помош од училишно осигурување, полиција или друг возрасен или стручен соработник, ➤ Повикува или дава прва помош во случај на повреда ➤ Ако се работи за малтретирање, потребна е пауза помеѓу инволвираните страни	Ученик кој е жртва или сведок на насилството е принудено да побара помош од класниот раководител, наставникот или стручна служба.

Однесување по чинот на насилство

Наставник	Ученик	Родител	Стручна служба	Училиште
Наставник кој има информации за инцидент на насилството е принуден да го информира директорот или стручната служба	Ученик кој е вклучен на еден инцидент е принудено да пријави насилството и да побара помош од класниот раководител, наставникот или стручна служба.	родителот на ученикот вклучени во инцидентот на насилството е принуден да даваат изјава класниот раководител, наставникот стручна служба или директор	- Стручната служба по пријавување на инцидентот на насилство е задолжителна го истражи случајот, земајќи изјава од сите инволвирани страни и други релевантни предмети (одделенска заедница, предметен наставник, родители, полиција, центри за социјална работа итн.) - Стручната служба презема советодавни разговори со учениците и родителите а по потреба соработува и со други институции - Стручната служба е должна да го извести директорот, Училишен Совет и другите релевантни установи за извршените активностите за да го разреши насилството.	Училиштето изрекува педагошка мерка за ученици вклучени во инцидент на насилство во во зависност од тежината на на стореното дело и согласно Правилникот за изрекувањето на педагошка мерка МОН

10. Програмата за советување на родители/старатели на ученици

Согласно Програмата за советување на родители/старатели на ученици во основните и средните училишта („Службен весник на Република Молдавија“ бр. 4/12), советувањето на родителите има две основни цели:

(1) запознавање на родителите. . на ученици кои редовно посетуваат настава, го намалуваат успехот во учењето и/или покажуваат некаков облик на однесување несоодветно на природата и сериозноста на проблемот што се појавил кај нивните деца и

(2) едукација на родителите за начините за подобрување на образовните вештини на децата и семејството односите се подобруваат за да можат нивните деца поуспешно да се справат со различни видови тешкотии. Родителите/старателите на ученикот се повикани на советување доколку ученикот

- Нередовно посетува настава од неразумни причини, односно има повеќе од 10 неоправдени изостаноци
- Незадоволителен успех (три или повеќе слаби оценки на крајот од три месеције или полугодијето)
- Манифестира различни форми на несоодветно однесување
- Покрај советувањето на родителите/старателите, како неопходен дел од поддршката, се врши и советување со нивните деца, односно со учениците.
- Психолозите, поточно педагозите спроведуваат советување со родители/старатели доколку претходните средби на класните раководители со родителите не донеле до проценка на состојбата.

Програмата за советување на родители/старатели на ученици

Содржината	Цели	Време на реализација	Соработници	Форми на Работа	Извори	Очекуваните резултати
Групно советување со родители/старатели на ученици со Проблем во учењето, нередовни и проблематични ученици	Подобрување на состојбата	Ноември Април	Психолог Класен раководител Работа во група	Разговори Формулари Мотивација	Класни раководители Извештаи	Подобрување на актуелната состојба
Советување со ученици со проблеми во учењето	Подобрување на состојбата	Во континуитет	Психолог Класен раководител	Анкета Советување Разговори	Извештај Податоци за учениците	Зголемување на мотивација за успех
Советување со нередовни ученици	Подобрување на состојбата	Во текот на годината	Психолог Класен раководител	Анкета Советување	Извештај Податоци за учениците	Подобрување на дисциплината во училиштето
Советување со проблематични ученици	Подобрување на состојбата	Во текот на годината	Психолог Класен раководител	Анкета Советување	Записници	Следење во континуитет на учењето

„Образованието не претставува подготовка за животот.
Самото образование е животот.“
Џон Дјуи

Работел:
Психолог на Општинското основно училиште „Лирија“ – Тетово
ЕЛВИРА ШАЌИРИ